

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 17 juni 2013 (18.06)
(OR. en)**

10890/13

**Interinstitutioneel dossier:
2005/0214 (COD)**

**SOC 463
ECOFIN 543
CODEC 1444**

VERSLAG

van:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel)
aan:	de Raad (Epsco)
nr. vorig doc.:	10378/13 SOC 411 ECOFIN 446 CODEC 1304
nr. Comv.:	13686/05 SOC 412 ECOFIN 324 CODEC 933 – COM(2005) 507 final + REV 1
nr. gewijzigd voorstel:	13857/07 SOC 368 CODEC 1062 - COM(2007) 603 final + REV 1 + COR 1 + REV 1 COR 1
Betreft:	Gewijzigd voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende minimumvereisten voor de vergroting van de mobiliteit van werknemers door verbetering van de verwerving en het behoud van de aanvullende pensioenrechten Algemene oriëntatie

I. INLEIDING

De Commissie heeft op 20 oktober 2005 een voorstel voor een richtlijn betreffende de verbetering van de meeneembaarheid van aanvullende pensioenrechten aangenomen.

Nadat het Europees Parlement op 20 juni 2007 zijn advies¹ in eerste lezing had aangenomen, heeft de Commissie een gewijzigd voorstel aangenomen dat op 15 oktober 2007 is ingediend². Daarin lag de nadruk op de verwerving en het behoud van rechten en kwam de overdraagbaarheid niet meer aan de orde.

¹ Zie doc. 10933/07.

² Doc. 13857/1/07 REV 1.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 20 april 2006 zijn advies uitgebracht³.

De eerste besprekingen in de Raad leidden niet tot overeenstemming en de besprekingen over het dossier werden in 2008 gestaakt (zie "Achtergrond" in de bijlage).

In 2012 riep de Europese Raad op tot maatregelen om de houdbaarheid van pensioenstelsels te waarborgen en om de verwerving en het behoud van grensoverschrijdende pensioenrechten voor EU-werknemers te versterken⁴. Op 5 november 2012 werden de besprekingen over het gewijzigde voorstel hervat in de Raadsgroep sociale vraagstukken.

De compromistekst

Als rechtsgrondslag is in de compromistekst artikel 46 VWEU gekozen. Het toepassingsgebied van de ontwerprichtlijn is beperkt tot slechts de mobiliteit van werknemers *tussen* de lidstaten, met uitsluiting derhalve van de beroepsmobiliteit binnen één lidstaat. Echter, gezien het belang van gelijke behandeling en in het licht van de praktische moeilijkheden die wellicht zouden ontstaan wanneer voor de beide categorieën mobiele werknemers andere regels zouden gelden, werd voorts overeengekomen dat de lidstaten dienen te worden aangemoedigd de gelijke behandeling te waarborgen van de deelnemers aan een pensioenregeling in dezelfde lidstaat, enerzijds, en de deelnemers die hun recht op vrij verkeer van een lidstaat naar een andere uitoefenen, anderzijds (zie de verklaring van de Raad en de Commissie in addendum 2).

Het Comité van permanente vertegenwoordigers heeft in zijn vergadering van 14 juni een ruime mate van overeenstemming over de ontwerprichtlijn bereikt, op voorwaarde dat de onderstaande resterende knelpunten worden opgelost.

³ SOC/217.

⁴ Conclusies van de Europese Raad van 28/29 juni 2012 (EUCO 76/12). Zie tevens de verklaring van de leden van de Europese Raad van 30 januari 2012: naar groeivriendelijke consolidatie en banenvriendelijke groei, Brussel, 30 januari 2012 (SN 5/12).

Zes delegaties handhaafden een algemeen studievoorbehoud bij het gewijzigde voorstel.

DK, MT en UK handhaafden een voorbehoud voor parlementaire behandeling.

EL, FR, CY, MT en SK handhaafden een taalvoorbehoud.

II. ONOPGELOSTE VRAAGSTUKKEN

1. Toepassingsgebied (artikel 2) en definitie van "vertrekkende werknemer" (artikel 3, punt g)

Een meerderheid van de delegaties steunde de compromistekst, evenals de Commissie-vertegenwoordiger.

Één delegatie handhaafde een studievoorbehoud.

2. Voorwaarden voor verwerving (Artikel 4)

a) Drempelperiode en/of wachtperiode (artikel 4, punt a)

Over de totale gecombineerde lengte van de drempelperiode en/of de wachtperiode waren verschillende standpunten ingenomen, en het voorzitterschap heeft als compromis drie jaar voorgesteld. De meeste delegaties konden zich vinden in die oplossing. Één delegatie gaf echter de voorkeur aan vijf jaar.

b) De rol van de sociale partners (artikel 4, punt d), en artikel 5, lid 4)

De onafhankelijke rol die in bepaalde lidstaten in de pensioenonderhandelingen door de sociale partners wordt vervuld, is erkend in artikel 4, punt d), en artikel 5, lid 4, waarin wordt bepaald dat de sociale partners kan worden toegestaan "andere bepalingen vast te stellen" voor zover die bepalingen aan de betrokkenen "geen minder gunstige bescherming bieden en geen belemmeringen voor het vrije verkeer van werknemers in het leven roepen".

Één delegatie handhaafde een voorbehoud, waarbij zij de cruciale en autonome rol van de sociale partners in de context van haar aanvullende pensioenstelsels benadrukte en om een flexibelere formulering vroeg. Na contacten met de delegaties en de Commissie stelt het voorzitterschap voor om bij wijze van compromis de volgende nieuwe overweging aan de tekst toe te voegen:

Overweging 7a (nieuw):

"Deze richtlijn houdt geen beperking van de autonomie van de sociale partners in wanneer zij verantwoordelijk zijn voor het opzetten en beheren van pensioenregelingen, mits zij de ingevolge deze richtlijn vereiste resultaten kunnen garanderen."

3) Vrijstellingen (artikel 2)

Één delegatie handhaafde een studievoorbehoud omdat naar haar oordeel "boekreserve-regelingen" (d.w.z. pensioenregelingen die deel uitmaken van de begroting van een onderneming) van het toepassingsgebied moeten worden uitgesloten.

IV. CONCLUSIE

De Raad wordt verzocht met het oog op het bereiken van een algemene oriëntatie de resterende hangpunten te bespreken.

Achtergrond

Voorgeschiedenis

Het oorspronkelijke voorstel van 2005 beoogde de mobiliteit van werknemers zowel tussen als binnen de lidstaten te faciliteren door degenen die van werkgever veranderen betere mogelijkheden te bieden om aanvullende pensioenrechten te verwerven en te behouden en om die pensioenrechten te laten overdragen.

Uit de eerste besprekingen van het voorstel in de Groep sociale vraagstukken bleek een akkoord over de verplichte overdraagbaarheid van pensioenrechten niet haalbaar, waaruit volgt dat de ontwerprichtlijn gericht dient te zijn op de verwerving van pensioenrechten en het behoud van voorheen opgebouwde rechten.

Na intensieve technische en politieke besprekingen op verschillende niveaus, waaronder dat van de Raad Epsco op 30 mei en 5 december 2007, werd duidelijk dat het bereiken van de vereiste unanimiteit een onhaalbare kaart was en bijgevolg werden de besprekingen over dit dossier in 2008 gestaakt. In 2010 verrichte de Commissie in het kader van een groenboek⁵ een raadpleging over pensioenen; uit de antwoorden bleek dat de belanghebbenden nog steeds graag zouden zien dat de EU wetgeving met minimumnormen voor de verwerving en het behoud van aanvullende pensioenrechten vaststelt⁶. De Commissie nam in 2012 een witboek over pensioenen⁷ aan, waarin zij toezegde het werk aan een richtlijn te zullen hervatten.

⁵ Groenboek naar adequate, houdbare en zekere Europese pensioenstelsels, doc. 12102/10.

⁶ Samenvatting van de resultaten van de raadpleging in het kader van het groenboek "naar adequate, houdbare en zekere Europese pensioenstelsels", doc. 6918/11.

⁷ Witboek "Een agenda voor adequate, veilige en duurzame pensioenen", doc. 6715/12.

Rechtsgrondslag

Het gewijzigde voorstel van 2007 was gebaseerd op de artikelen 42 en 94 VEG, die allebei eenparigheid van stemmen in de Raad behelsden. Artikel 42 VEG voorzag evenwel in de medebeslissingsprocedure, terwijl artikel 94 VEG slechts in raadpleging van het Europees Parlement voorzag. Voor het betrokken voorstel werd de medebeslissingsprocedure gevolgd en het Europees Parlement nam op die grondslag zijn advies in eerste lezing aan. Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in 2009, is thans bij artikel 48 VWEU (voorheen artikel 42 VEG) voorzien in de gewone wetgevingsprocedure, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen in de Raad. Artikel 115 VWEU (voorheen artikel 94 VEG) voorziet ook nu nog in eenparigheid. De Juridische Dienst van de Raad heeft op 26 november 2012 een advies over de rechtsgrondslag uitgebracht⁸.

Tijdens de besprekingen in de groep liepen de meningen uiteen en gaven sommige delegaties de voorkeur aan artikel 46 VWEU (mogelijk in combinatie met artikel 48 VWEU) als rechtsgrondslag, en andere aan artikel 115 VWEU. Meer bepaald waren veel delegaties van mening dat de elementen van de ontwerprichtlijn die harmonisatie in de interne markt met zich meebrengen (in het bijzonder: de bepalingen betreffende de pensioenrechten van werknemers die zich binnen eenzelfde lidstaat verplaatsen) niet op grond van artikel 46 VWEU mogen worden vastgesteld.

⁸ 16641/12.